

Obchodní přebytek Ruska roste a na obzoru se rýsuje rozpočtový deficit

- CZ24 News | 13. srpna 2022

RUSKO: Údaje o čerpání federálního rozpočtu za prvních sedm měsíců letošního roku jsou důvodem k zamyšlení.

Podle mého názoru panuje v ruské společnosti nepříjemná atmosféra rozmarů ohledně možných ekonomických důsledků kolektivní sankční války Západu. To vládu nepovzbuzuje k radikálním ekonomickým reformám, zejména k přechodu od tzv. modelu tržního hospodářství k modelu mobilizačnímu.

Pravidelné (měsíční) publikace Ruské centrální banky o obchodní bilanci zboží a služeb jsou povzbudivé. Na internetových stránkách centrální banky byly právě zveřejněny údaje o obchodní bilanci za sedm měsíců letošního roku (leden-červenec). Přebytek vývozu nad dovozem (obchodní přebytek) se odhaduje na 192,4 miliardy USD. Pro srovnání: za prvních sedm měsíců loňského roku činil přebytek 75,7 miliardy dolarů. Meziroční nárůst je více než 2,5násobný! Přebytek za prvních šest měsíců roku činil 158,4 miliardy USD, přičemž vývoz činil 319,5 miliardy USD a dovoz 161,1 miliardy USD. Zatímco dovoz se meziročně snížil o 6,5 %, vývoz se zvýšil o 37,2 %.

Pokud extrapolujeme tempo růstu přebytku obchodní bilance na celý rok 2022, dostaneme více než 300 miliard USD. Za předpokladu kurzu rublu k dolaru ve výši 60 rublů bude přebytek obchodní bilance v roce 2022 činit nejméně 18 bilionů rublů. Připomínám, že veškeré příjmy ruského federálního rozpočtu v roce 2020 činily 18,7 bilionu rublů.

To je fantastická podpora ruského rozpočtu!

Federální rozpočet Ruské federace schválený na rok 2022 je plánován s výdaji ve výši 23,69 bilionu rublů a příjmy ve výši 26,01 bilionu rublů. Dosáhlo se tak solidního přebytku ve výši 2,32 bilionu rublů, což odpovídá přibližně 1 % HDP. „Měnová sprcha“, která Rusko zasáhla v důsledku prudkého nárůstu příjmů z vývozu ropy a zemního plynu, měla dokonce zvýšit očekávaný přebytek federálního rozpočtu. Podle ministerstva financí činil na konci prvního pololetí letošního roku rozpočtový přebytek 1,373 bilionu rublů. Až do poloviny léta byla tato čísla povzbudivá a vyvolávala euforii.

Ministerstvo financí zveřejnilo 10. srpna údaje o plnění federálního rozpočtu za prvních sedm měsíců roku. Některé lidi už přiměly k zamyšlení. Objem příjmů přijatých v lednu až červenci dosáhl 15,777 bilionu rublů, což představuje 63,1 % celkových příjmů federálního rozpočtu schválených zákonem o rozpočtu na letošní rok. Příjmy z ropy a zemního plynu dosáhly 7,146 bilionu rublů a všechny ostatní příjmy 8,631 bilionu rublů. Další impuls k růstu příjmů z ropy a zemního plynu poskytlo usnesení vlády přijaté na začátku dubna o dočasné výjimce z rozpočtového pravidla: dodatečné příjmy z ropy a zemního plynu nebudou akumulovány ve [Fondy národního bohatství](#) (FNB), ale budou použity pro běžné rozpočtové potřeby.

Rozpočtové výdaje byly čerpány ve výši 15,295 bilionu rublů, což je 64,6 % celkových výdajů schválených na běžný rok. Přebytek federálního rozpočtu se udržel sedm měsíců, ale jeho hodnota činila pouze 482 miliard rublů. Ukazuje se, že rozpočtový přebytek se za poslední měsíc snížil 2,85krát! Navíc federální rozpočet v červenci uzavřel s velmi působivým měsíčním deficitem 892 miliard rublů, který „pohltí“ většinu přebytku nahromaděného na konci prvního pololetí. **Není těžké si představit, že pokud bude červencový trend pokračovat, budou přebytkové zůstatky „prožrány“ během jednoho měsíce a federální rozpočet se do konce osmi měsíců roku**

dostane do deficitu.

Informace ministerstva financí (z 10. srpna) o plnění rozpočtu jsou velmi lakonické. Počet číselných údajů je omezen na minimum (obecná tendence ekonomických oddělení uzavírat statistické údaje). Přesto lze vypočítat některé chybějící údaje. Příjmy rozpočtu za červenec dosáhly 1,76 bilionu rublů. Průměrné měsíční příjmy za první pololetí činily 2,34 bilionu rublů. V porovnání s posledně uvedeným údajem došlo v červenci k poklesu o 25 %. V porovnání s loňským červencem došlo k poklesu o 26 %. V porovnání s loňským červencem se příjmy z ropy a zemního plynu letos v červenci snížily o 23 % a ostatní příjmy o 29 %. **Varovali, že příliv deviz z vývozu ropy a plynu nebude trvat věčně, na podzim opadne a v novém roce může nastat „sucho“.** A v červenci se již objevily určité známky toho, že déšť měn začíná ustávat. Co když do konce roku přestane ruský rozpočet žít úplně?

Naproti tomu rozpočtové výdaje v červenci výrazně vzrostly a dosáhly 2,65 bilionu rublů. Pro srovnání, průměrná měsíční hodnota za první pololetí činila 2,11 bilionu rublů, zatímco červencové výdaje dosáhly 2,13 bilionu rublů. Výsledný nárůst výdajů přesahuje půl bilionu rublů.

Pro ministra financí Antona Siluanova nejsou tato čísla nečekaná. Ukázalo se, že již v dubnu předpověděl, že federální rozpočet bude v tomto roce deficitní. A rozpočtový deficit pro rok 2022 odhadl na 1,6 bilionu rublů. Ministrově „prozíravosti“ se však nelze divit. Vždyť již v březnu vláda přijala program prioritních opatření na podporu ruské ekonomiky, který předpokládal urychlené vyčlenění více než 1 bilionu rublů z federálního rozpočtu. Toto opatření již „sežralo“ velkou část přebytku federálního rozpočtu na rok 2022. V následujících měsících se různá ministerstva a agentury obracely na vládu a přímo na ministerstvo financí s žádostmi o zvýšení rozpočtové podpory různých odvětví a průmyslových oborů, jakož i sociálních institucí a obyvatelstva. To ho vedlo k prohlášení, že rozpočet na rok 2022 se nevyhnutelně změní z přebytkového na schodkový. Ministerstvo financí připravilo a schválilo dokument „*Základní směry rozpočtové, daňové a celní a tarifní politiky na období 2023-2025*“. Vykazuje rozpočtový schodek na běžný rok ve výši 1,2 % HDP. Předpokládá se, že výdaje budou v příštích třech letech vyšší než příjmy (1,1 % v roce 2023, 0,9 % v roce 2024 a 0,8 % v roce 2025). Siluanov již ve svých ústních prohlášeních zmiňuje očekávaný deficit ve výši 2 % HDP.

Ministerstvo financí 10. srpna oznámilo, že ruská vláda obdržela od ministerstev a agentur žádosti o zvýšení výdajů federálního rozpočtu na roky 2023-2025. Z obdržených žádostí vyplývá potřeba dalších finančních prostředků ve výši přibližně 5 bilionů rublů ročně. Pokud vláda (vládní komise pro rozpočtové prognózy) tento požadavek schválí, pak se rozpočtový deficit pravděpodobně nevejde ani do 2 % HDP. Může to být 3 nebo dokonce 4 procenta. A soudě podle Siluanovy nálady je to hotová věc.

Je třeba připomenout, že v historii Ruské federace se vyskytly případy, kdy byl federální rozpočet snížen na schodek. Rozpočty na roky 2015, 2016 a 2017 tak byly schodkové. Deficity se rovnaly (bilionům rublů): 1,961; 2,956; 1,331. Ministerstvo financí se tradičně uchyluje k osvědčeným prostředkům, jako jsou půjčky na domácím a zahraničním trhu, aby překlenulo rozpočtový schodek. V dubnu ministr A. Siluanov uvedl, že ruské ministerstvo financí neplánuje v roce 2022 vstoupit na domácí ani zahraniční trh půjček. Pokusy o půjčky označil za nesmyslné kvůli kosmickým nákladům na tyto půjčky, ale nevyloučil, že si v budoucnu půjčí od domácích investorů. Dříve dávalo ministerstvo financí přednost vnějším trhům s půjčkami, ale po zahájení sankční války může Ilyinka na tento způsob uzavírání „děr“ v rozpočtu zapomenout.

Ministr financí otevřeně říká, že jediným zdrojem pro zacelení očekávané obrovské díry v rozpočtu bude Fond národního majetku (SWF). Velikost tohoto fondu, označovaného jako „měnová pokladna“ ministerstva financí, je skutečně impozantní. Ministerstvo financí 8. srpna aktualizovalo údaje o

fondy. V červenci 2022 se částka Státního investičního fondu Ruska (SWF) zvýšila o 1,382 bilionu rublů a činila 12,156 bilionu rublů (nárůst o 12,8 %). V cizích měnách činil fond k 1. červenci 210,6 miliardy USD, k 1. srpnu se snížil o 12,3 miliardy USD na 198,3 miliardy USD. Je obtížné vysvětlit měsíční změnu hodnoty fondu. Od dubna je totiž pozastaveno rozpočtové pravidlo a fond není doplňován dalšími příjmy z ropy a zemního plynu. Částečně je tato změna pravděpodobně způsobena přeceněním majetku. Částečně kvůli některým operacím v části fondu, která není likvidními aktivy (akcie a dluhopisy ruských emitentů). Převážnou část fondu však tvoří likvidní aktiva v podobě měn. Likvidní aktiva Fondu činila k 1. srpnu 8,664 bilionu rublů (141,3 miliardy USD), což představuje 6,5 % předpokládaného HDP na letošní rok. Právě s touto částí fondu jako zdrojem krytí rozpočtového deficitu Siluanov počítá.

Již jsem [napsal](#), že statistické údaje, které uvádí ministerstvo financí o státních investičních fondech, jsou falešné. Většina měn fondu (s výjimkou čínského jüanu) byla na přelomu února a března kolektivním Západem zmrazena. Z likvidní části fondu k dnešnímu dni zbývá pouze třetina v podobě čínského renminbi a zlata. To znamená, že ministerstvo financí má na pokrytí deficitu méně než 3 biliony rublů. To sotva stačí na pokrytí deficitu v roce 2022 (i za předpokladu, že Siluanovův odhad činí „pouze“ 2 % HDP). A co deficitu příštích tří let, které jsou již zahrnuty v dokumentu „Hlavní směry rozpočtové, daňové a celně-tarifní politiky na léta 2023-2025“? A tyto „díry“ v rozpočtu zalepí centrální banka svým tiskařským lisem. Za čerstvě vytištěné ruble nakoupí od ministerstva financí zmrazenou měnu SWF. Centrální banka bude moci tímto způsobem převést ministerstvu financí téměř 6 bilionů rublů. V učebnicích ekonomie se taková operace nazývá „nezajištěná emise“. A tento způsob tvorby peněz nevyhnutelně urychluje inflaci, která je formou skrytého zdanění obyvatelstva. Selhání měnových autorit tedy opět ponese vy a já.

Autor: Valentin Katasonov

[ZDROJ](#)

Překlad: zvedavec.news